

2 Φεβρουαρίου, 1996

[ΚΑΛΛΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΛΛΙΩΤΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 510/91, 511/91 & 533/91)

-
- 5 Φυσική Δικαιοσύνη — Δικαίωμα ακροάσεως — Υπάρχει και επί πειθαρχικών διαδικασιών δημοσίων υπαλλήλων — Πως εξετάζεται η τήρηση του δικαιώματος — Ειδικά το ζήτημα ακροάσεως κατά την επιμέτρηση της ποινής και τις αγορεύσεις για μετρίασμό της — Είναι αδιανόητο για το πειθαρχικό όργανο όπως και για το ποινικό δικαστήριο να καθοδηγεί τον κατηγορούμενο να αγορεύσει επί συγκεκριμένων ποινών που προβλέπονται για το αδίκημα κάθε φορά.
- 10 Ακροβодική Δίκη — Άρθρο 6(1) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων — Πως κρίνεται — Έννοια της δίκαιης δίκης από την νομολογία.
- 15 Προσφυγή βάσει του Άρθρου 146 του Συντάγματος — Αντικείμενο — Πειθαρχικές ποινές — Δεν χωρεί προσφυγή κατά της αυστηρότητάς τους — Όρια του δικαστικού ελέγχου — Καμία υπέρβαση από την Ε.Δ.Υ. στην κρίθειςα περίπτωση.
- 20 Δημόσιοι Υπάλληλοι — Πειθαρχικό Δίκαιο — Διαθεσιμότητα και κατακράτηση των απολαβών της μετά την καταδίκη για το πειθαρχικό παράπτωμα — Άρθρο 85(4) του Ν. 1/90 — Ερμηνεία — Περιστάσεις στην κρίθειςα περίπτωση.
- 25 Συνταγματικό Δίκαιο — Σύνταγμα — Άρθρο 28.1 — Ίση μεταχείριση — Έννοια — Δυνατότητα για “ανισότητες” τελούντων υπό διάφορες συνθήκες.

Οι αιτητές προσέφυγαν κατά των πειθαρχικών ποινών που τους επέβαλε η Ε.Δ.Υ. κατόπιν δικής τους παραδοχής για παραπτώματα που διέπραξαν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους ως Ιατρικών Λειτουργών.

5

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Το δικαίωμα ακρόασης είναι καλά θεμελιωμένο στο νομικό σύστημα. Σύμφωνα με την πάγια θέση της νομολογίας το δικαίωμα ακρόασεως, το οποίο αποτελεί κανόνα της φυσικής δικαιοσύνης, τυγχάνει εφαρμογής σε πειθαρχικές διαδικασίες που αφορούν δημόσιους υπαλλήλους. 10

Παράλειψη του πειθαρχικού οργάνου να ακούσει τον καταδικασθέντα υπάλληλο για μετριασμό της ποινής έχει επανειλημμένα οδηγήσει στην ακύρωση της πειθαρχικής ποινής. 15

Περαιτέρω η εφαρμογή των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης και δη του δικαιώματος ακρόασεως εξαρτάται από τις περιστάσεις της κάθε υπόθεσης, δεν υπάρχουν κανόνες καθολικής εφαρμογής. 20

Στην κρίνόμενη υπόθεση δόθηκε στους συνήγορους των αιτητών η ευκαιρία να αγορεύσουν για μετριασμό της ποινής. Η αγόρευσή τους καλύπτει 17 δακτυλογραφημένες σελίδες. Ωστόσο το παράπονό τους συγκεκριμενοποιείται στην παράλειψη της Ε.Δ.Υ. να τους καλέσει να αγορεύσουν επί του Άρθρου 85(4) του Ν. 1/90. 25

2. Το ερώτημα που προβάλλει είναι τούτο: 30

Έχει υποχρέωση το πειθαρχικό όργανο να κατευθύνει την προσοχή του συνηγόρου υπεράσπισης σε μια συγκεκριμένη πτυχή της πειθαρχικής ποινής ή του μέτρου που πρόκειται να επιβάλει και να ζητήσει τις απόψεις του; Η απάντηση πρέπει να είναι αρνητική για τους πιο κάτω λόγους: 35

Από τη στιγμή που για μια ποινή ή ένα τιμωρητικό μέτρο υπάρχει πρόβλεψη στο σχετικό Νόμο η προοπτική χρησιμοποίησής του από το πειθαρχικό όργανο είναι απόλυτα ανοικτή. Εναπόκειται λοιπόν σε ένα καταδικασθέντα δημόσιο υπάλληλο ή στο συνήγορο του να θέσουν ενώπιον του πειθαρχικού οργάνου τα ζητήματα εκείνα που κατά την άποψη τους αποτελούν μειωριστικούς της ποινής παράγοντες. Εναπόκειται στους ίδιους να επιχειρηματο- 40

λογήσουν γιατί δεν ενδείκνυται η επιβολή της Α ποινής ή του Β μέτρου. Άλλωστε το δικαίωμα να ακουσθεί ένας υπάλληλος πριν την επιβολή πειθαρχικής ποινής έχει καθιερωθεί για δυο λόγους: Σαν θέμα φυσικής δικαιοσύνης και για να δοθεί ευκαιρία στον υπάλληλο να καταστήσει γνωστή τη στάση του, σαν μέλος της δημοσίας υπηρεσίας, μετά την καταδίκη του. (Βλ. *Ιορδάνους ν. Δημοκρατίας* (1974) 3 Α.Α.Δ. 194).

5

10

15

Η πιο πάνω ευκαιρία δόθηκε σε όλους τους αιτητές. Μάλιστα και οι τρεις μέσω των δικηγόρων τους αναφέρθηκαν στη διαθεσιμότητά τους και στη διάρκειά της σαν ένα από τους μετριαστικούς της ποινής παράγοντες. Εκ μέρους δε του αιτητή Ιωαννίδη τονίσθηκε ότι λόγω της διαθεσιμότητας των 6 μηνών “ταλαιπωρήθηκε οικονομικά και υπηρεσιακά και άλλως πως κατά τη διάρκεια αυτής της διαθεσιμότητας.”

20

25

30

Το Δικαστήριο μπορεί να λάβει δικαστική γνώση της διαδικασίας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων. Δεν ήταν ποτέ η επικρατούσα πρακτική των ποινικών δικαστηρίων να καλούν τους καταδικασθέντες να αγορεύσουν επί του κατά πόσο θα τους επιβληθεί ή όχι ποινή φυλάκισης ή επί του κατά πόσο το δικαστήριο θα προχωρήσει σε δήμευση οποιονδήποτε αντικειμένων ή κατά πόσο θα διατάξει στέρωση του δικαιώματος οδήγησης. Εναπόκειται πάντοτε στον ενδιαφερόμενο κατηγορούμενο ή στο συνήγορο του να επιχειρηματολογήσουν εναντίον της επιβολής της μιας ή της άλλης ποινής. Έργο του πειθαρχικού οργάνου είναι η επιμέτρηση της ποινής με βάση τα ενώπιόν του στοιχεία και δεδομένα και σε συνάρτηση με τις ποινές ή μέτρα που προβλέπονται από το σχετικό Νόμο. Θα ήταν αδιανόητο για το πειθαρχικό όργανο να κατευθύνει την προσοχή των ενδιαφερομένων προς οποιαδήποτε κατεύθυνση. Μια τέτοια πορεία ίσως να αφήνει το πειθαρχικό όργανο εκτεθειμένο στη μομφή ότι είχε προαποφασίσει την υιοθέτηση συγκεκριμένου είδους ποινής ή μέτρου.

35

40

3. Οι αρχές των Άρθρων 6(2) και (3) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις πειθαρχικές διαδικασίες με τον ίδιο τρόπο που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις προσώπων που κατηγορούνται για διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Η έννοια της ακριβοδίκαιης δίκης έχει καθιερωθεί από το Άρθρο 6(1) της Σύμβασης. Το κατά πόσο μια δίκη συνάδει με τα επίπεδα που θέτει το Άρθρο 6(1) πρέπει να αποφασιστεί με το να εξεταστεί η δίκη στο σύνολό της, και όχι με βάση την εξέταση μιας μεμονομένης πτυχής της δίκης ή ενός συγκεκριμένου συμβάντος.

Το Δικαστήριο εξέτασε με προσοχή τη διαδικασία ενώπιον της Ε.Δ.Υ. τόσο πριν όσο και μετά την παραδοχή των αιτητών στις κατηγορίες και κατέληξε ότι οι αιτητές άσκησαν πλήρως το δικαίωμα ακρόασής τους για την υπαίτια τους πράξη. Η Ε.Δ.Υ. δεν ήταν υποχρεωμένη να τους καλέσει να ακουστούν ειδικώς σε ό,τι αφορά την άσκηση της εξουσίας της δυνάμει του Άρθρου 85(4) του Ν. 1/90. Είναι περαιτέρω η κατάληξη του Δικαστηρίου ότι η δίκη κρίνεται στο σύνολό της ήταν ακριβοδίκαιη.

5

4. Με σταθερότητα και συνέπεια η νομολογία έχει καθιερώσει την αρχή ότι η ανυπακογή μιας πειθαρχικής ποινής δεν ελέγχεται και δεν μπορεί να αποφασιστεί με προσφυγή δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος.

10

Ωστόσο το δικαστήριο μπορεί να επέμβει οσάκις το πειθαρχικό όργανο έκδηλα υπερβαίνει τα ακραία όρια της διακριτικής του ευχέρειας.

15

Οι ποινές που μπορούσε να επιβάλει στην παρούσα υπόθεση η Ε.Δ.Υ. προβλέπονται εξαντλητικά στο Άρθρο 79 του Ν 1/90. Στις ποινές περιλαμβάνονται, αναγκαστική απουσηρέτηση (Άρθρο 79(1)(β)) και η απόλυση (Άρθρο 79(1)(ι)). Το μέτρο της μη επιστροφής των απολαβών προβλέπεται από το Άρθρο 85(4) του Νόμου. Αποτελεί ένα μέτρο το οποίο επιβάλλεται συνεπεία της διαθεσιμότητας και της καταδίκης που ακολουθεί. Αποτελεί μια ποινή μέσα στην ευρύτερη έννοια του όρου αλλά η νομιμότητά της πρέπει να εξεταστεί και υπό το πρίσμα των προνοιών του Άρθρου 85 του Νόμου 1/90 στο σύνολό του.

20

25

Είναι πρόδηλο από το λεκτικό του Άρθρου 85(4) ότι το κατά πόσο θα επιστραφεί οποιοδήποτε μέρος των απολαβών του υπαλλήλου είναι ζήτημα το οποίο εμπίπτει εντός της διακριτικής ευχέρειας της Ε.Δ.Υ.. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργοποίηση της σχετικής πρόνοιας είναι η καταδίκη του υπαλλήλου για πειθαρχικό αδίκημα. Κατά τον δικαστικό έλεγχο απόφασης που λαμβάνεται δυνάμει του Άρθρου 85(4) του Νόμου 1/90 πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι,

30

35

(α) Η διαθεσιμότητα είναι μέτρο που λαμβάνεται "αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί".

40

(β) Στη διάρκεια της διαθεσιμότητας ο υπάλληλος δεν εκτελεί τα καθήκοντά του και "οι εξουσίες και τα προνόμιά του αναστέλλονται."

Πρόκειται για μέτρο που λήφθηκε στα πλαίσια άσκησης διακριτικής ευχέρειας, από αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, δυνάμει του Άρθρου 85(4) του Νόμου 1/90. Σύμφωνα με την πάγια θέση της Νομολογίας το διοικητικό δικαστήριο δεν επεμβαίνει στην απόφαση ενός διοικητικού οργάνου υποκαθιστώντας την με τη δική του διακριτική ευχέρεια εκτός αν η επίδικη απόφαση δεν ήταν εύλογα επιτρεπτή με βάση τα ενώπιόν του στοιχεία.

5

Στην κρινόμενη υπόθεση το δικαστήριο έλαβε υπόψη:

10

(α) Ότι η διαθεσιμότητα είναι μέτρο που λαμβάνεται αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί.

15

(β) Ότι οι αιτητές δεν εκτελούσαν τα καθήκοντά τους στη διάρκεια της διαθεσιμότητας.

20

Πρόσθετα λήφθηκε υπόψη ότι το επίδικο μέτρο ήταν απόρροια και άμεση συνέπεια της διαθεσιμότητας και καταδίκης των αιτητών μετά από την παραδοχή τους στις σχετικές κατηγορίες. Οι αιτητές μπορούσαν, εάν επιθυμούσαν, να προσβάλουν την νομιμότητα ή την εγκυρότητα της διαθεσιμότητας με προσφυγή.

25

Το Δικαστήριο αφού έλαβε υπόψη του όλα τα πιο πάνω σε συνάρτηση με τα ενώπιον της Ε.Δ.Υ. στοιχεία, όπως αυτά παρατίθενται (α) στην απόφαση με την οποία έχει επιβληθεί το επίδικο μέτρο, και (β) στις αγορεύσεις των συνηγόρων των μερών - αιτητών και καθ' ης η αίτηση - έκρινε ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στην Επιτροπή με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 85 του Νόμου 1/90 και τα ενώπιον της Ε.Δ.Υ. στοιχεία.

30

Από τη στιγμή που ο παράγοντας της απώλειας των απολαβών στη διάρκεια της διαθεσιμότητας λήφθηκε υπόψη εν προκειμένω στην επιμέτρηση της ποινής που μπορεί να επιβληθεί δυνάμει του Άρθρου 79 του Νόμου, οποιαδήποτε κρίση αντίθετη με το επίδικο μέτρο - της μη επιστροφής των απολαβών - θα εκθεμελιώνει τη βάση πάνω στην οποία είχε επιμετρηθεί η ποινή δυνάμει του Άρθρου 79.

35

5. Η κλασική διατύπωση των αρχών της ίσης μεταχείρισης έχει γίνει στην υπόθεση **Δημοκρατία ν. Αρακιάν και Άλλων** (1972) 3 Α.Α.Δ. 294, 298, 299, 300, στην οποία τέθηκαν οι πιο κάτω αρχές:

40

(1) "Ίσοι ενώπιον του Νόμου" στο Άρθρο 28.1 του Συντάγματος δε μεταδίδει την έννοια της ακριβούς αριθμητικής ισότητας αλλά

διασφαλίζει μόνο εναντίον των αυθαίρετων διαφοροποιήσεων και δεν αποκλείει εύλογες διακρίσεις οι οποίες πρέπει να γίνουν λόγω της ιδιαίτερης φύσεως των πραγμάτων.

(2) Η αρχή της ισότητας συνεπάγεται την ίση ή όμοια μεταχείριση "πάντων των υπό τας αυτάς συνθήκας τελούντων". 5

(3) "Ουδόλως προκύπτει παραβίασις της αρχής της ισότητος και ως εκ τούτου ακυρότης των προσβαλλομένων πράξεων, εφ' όσον πρόκειται περί ρυθμίσεων σχέσεων τελουσών υπό διάφορους πραγματικές συνθήκας, αίτινες δεν αποκλείουν ανομοιομορφίας εν τω διακανονισμώ αυτών". 10

Οι τρεις αιτητές δεν τελούσαν υπό τας "αυτάς συνθήκας" για τους πιο κάτω λόγους: 15

(1) Τα αδικήματα στα οποία παραδέχθηκε ενοχή ο τρίτος αιτητής ιδίως εκείνο της απουσίας από το καθήκον του χωρίς άδεια - ήταν πιο σοβαρά από εκείνα στα οποία παραδέχθηκαν ενοχή οι άλλοι δυο αιτητές. 20

(2) Οι τρεις αιτητές κατείχαν διαφορετικές θέσεις και δε βρισκοντο στην ίδια μισθοδοτική κλίμακα.

(3) Οι άλλοι δυο αιτητές λάμβαναν το 1/2 των απολαβών τους στη διάρκεια της διαθεσιμότητάς τους ενώ ο τρίτος αιτητής τα 3/4. 25

Επομένως εν όψει των διαφορετικών συνθηκών η Ε.Δ.Υ. εύλογα και νόμιμα μπορούσε να προβεί στην διαφοροποίηση της ποινής. Στις ποινές που έχουν επιβληθεί, δυνάμει του Άρθρου 79 του Νόμου, αντανακλάται η σοβαρότητα του αδικήματος που έχει διαπράξει ο καθένας από τους τρεις αιτητές. 30

Δεν έχει σημασία ότι τα αδικήματα που έχει διαπράξει ο δεύτερος αιτητής μπορούσαν να εκδικαστούν συνοπτικά δυνάμει του Άρθρου 82 του Νόμου 1/90. Από τη στιγμή που η αρμόδια αρχή είχε εξουσία να μη χωρήσει σε συνοπτική εκδίκαση τότε η επιβολή οποιασδήποτε από τις ποινές που προβλέπονται από το Άρθρο 79 του Νόμου ήταν απόλυτα νόμιμη. Το ίδιο ισχύει και σε σχέση με την εφαρμογή του Άρθρου 85(4) του Νόμου. 40

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις.

Κλεάνθους κ.ά. v. Α.ΤΗ.Κ. (1991) 4 Α.Α.Δ. 2971,

5 Hadjisavva a.o. v. Republic (1967) 3 C.L.R. 155,

Kyprianou v. Republic (1973) 3 C.L.R. 206,

HadjiGeorghiou v. Republic (1968) 3 C.L.R. 326,

10

Iordanous v. Republic (1974) 3 C.L.R. 194,

Christofi v. Republic (1973) 3 C.L.R. 336,

15

Terzis v. Republic (1979) 3 C.L.R. 47,

Lambrou v. Republic (1972) 3 C.L.R. 379,

Ιωάννου v. Δημοκρατίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 299,

20

Γιάλλουρος v. Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας (1990) 3 Α.Α.Δ. 3532,

Nielsen 343/57, Report of the Commission: 4 Yearbook 518,

25

L' Alliance des Professeurs Catholique de Montreal v. Labour Relations Board of Quebec [1953] 4 D.L.R. 161,

Haros v. Republic, 4 R.S.C.C. 39,

30

Papacleovoulou v. Republic (1982) 3 C.L.R. 187,

Republic v. Mozoras (1970) 3 C.L.R. 210,

35

Christophides v. Cyprus Telecommunications Authority (1979) 3 C.L.R. 99,

Tsangaris v. Republic (1975) 3 C.L.R. 518,

Droushiotis v. Republic (1966) 3 C.L.R. 722,

40

Avgousti v. Permits Authority (1972) 3 C.L.R. 356,

HjiGeorghiou v. Republic (1974) 3 C.L.R. 436,

Pierides v. Republic (1969) 3 C.L.R. 274,

Merck v. Republic a.o. (1972) 3 C.L.R. 548,

Veis a.o. v. Republic (1979) 3 C.L.R. 390,

5

Republic v. Arakian a.o. (1972) 3 C.L.R. 294.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον των πειθαρχικών ποινών οι οποίες επιβλήθηκαν στους αιτητές καθώς και εναντίον της απόφασης των καθ' ων να κατακρατήσουν τις απολαβές των αιτητών κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητάς τους.

10

Γ. Κακογιάννης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 510/91.

15

Τ. Παπαδόπουλος, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 511/91.

Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση αρ. 533/91.

20

Π. Χατζηδημητρίου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', με Γ. Παπαϊωάννου, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult. 25

ΚΑΛΛΗΣ, Δ.: Οι πιο πάνω προσφυγές έχουν εκδικαστεί μαζί γιατί παρουσιάζουν τα ίδια νομικά σημεία και βασίζονται πάνω στα ίδια πραγματικά περιστατικά.

30

Η προσφυγή 510/91 στρέφεται κατά της απόφασης της Ε.Δ.Υ., ημερομ. 29.3.91, “να μην επιστρέψει στον αιτητή οποιοδήποτε μέρος των απολαβών που θα έπαιρνε αν δεν είχε τεθεί σε διαθεσιμότητα”, δηλαδή το ποσό των £3,524.55.

35

Η προσφυγή 511/91 στρέφεται κατά της απόφασης της Ε.Δ.Υ., ημερομ. 29.3.91, “με βάση την οποία επιβλήθηκε στον αιτητή χρηματική ποινή Λ.Κ.120 και αποφασίστηκε η κατακράτηση των απολαβών του αιτητή κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητάς του ή/και η μη επιστροφή του μέρους των απολαβών που θα έπαιρνε ο αιτητής αν δεν ετίθετο σε διαθεσιμότητα”.

40

Η προσφυγή 533/91 στρέφεται κατά της απόφασης της Ε.Δ.Υ., ημερομ. 29.3.91, με την οποία επιβλήθηκε στον αιτητή πειθαρχική

ποινή.

5 Τα πραγματικά περιστατικά που περιβάλλουν τις πιο πάνω προσφυγές έχουν ως εξής: Οι αιτητές είναι και οι τρεις Ιατρικοί Λειτουργοί στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας. Αρχικά είχαν διατυπωθεί εναντίον τους δώδεκα συνολικά κατηγορίες για διάπραξη διαφόρων πειθαρχικών αδικημάτων (τέσσερις για τον καθένα από αυτούς) σε τρία χωριστά κατηγορητήρια.

10

Επειδή αρχικά απάντησαν ότι δεν παραδέχονταν ενοχή σε καμιά από τις κατηγορίες οι υποθέσεις ορίστηκαν να ακουστούν χωριστά.

15

Ακολούθως η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της ημερομηνίας 27.8.87, αφού εξέτασε θέμα συνεκδίκασης των πειθαρχικών υποθέσεων εναντίον των αιτητών, έκρινε ότι ήταν προς το συμφέρον της απονομής της πειθαρχικής δικαιοσύνης να συνεκδικαστούν οι τρεις υποθέσεις.

20

Η ακρόαση των πειθαρχικών υποθέσεων εναντίον των αιτητών άρχισε στις 21.8.88 με πρώτο μάρτυρα κατηγορίας το Νίκο Χαραλάμπους, που ήταν ο Ερευνών Λειτουργός και συνεχίστηκε με την ακρόαση άλλων 16 μαρτύρων σε διάφορες ημερομηνίες.

25

30 Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της ημερομηνίας 11.9.90 πληροφορήθηκε από το δικηγόρο της αρμόδιας αρχής ότι υπήρξαν κάποιες εξελίξεις σ' ό,τι αφορούσε την περαιτέρω πορεία της υπόθεσης και ότι οι καθ' ων οι διώξεις ήταν διατεθειμένοι να μεταβάλουν την απάντησή τους σε ορισμένες από τις κατηγορίες.

35 Ύστερα από αυτό, οι δικηγόροι των αιτητών ζήτησαν την άδεια της Ε.Δ.Υ. για αλλαγή των απαντήσεων των πελατών τους στη δεύτερη, έβδομη, όγδοη και δωδέκατη κατηγορία.

40 Η Ε.Δ.Υ. επέτρεψε στους αιτητές να αλλάξουν τις απαντήσεις τους στις πιο πάνω κατηγορίες και, αφού ο Γραμματέας της Επιτροπής ξαναδιάβασε σ' αυτούς τις αντίστοιχες κατηγορίες, οι αιτητές απάντησαν ως εξής:

Ο αιτητής στην προσφυγή 510/91 ("Κωνσταντίνος Μαλλιώτης") παραδέχτηκε ενοχή στη δεύτερη κατηγορία, ότι δηλαδή στις 10.9.85, παρέλειψε να εκτελέσει τα καθήκοντά του, ήτοι παρέλειψε

να καλέσει στο Νοσοκομείο Λεμεσού τον Ανώτερο Ειδικό Ιατρό και Προϊστάμενο του Χειρουργικού Τμήματος Ανδρέα Ξηρό, για να εξετάσει κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας τον εσωτερικό ασθενή Κωνσταντίνο Νεοφύτου, ο οποίος εχρειάζετο ειδική εξέταση.

5

Ο αιτητής στην προσφυγή 533/91 (“Ανδρέας Ξηρός”) παραδέχτηκε ενοχή στην έβδομη και την όγδοη κατηγορία, ότι δηλαδή στις 10.9.85 (α) απουσίαζε από το καθήκον του στις 1 μ.μ. περίπου χωρίς άδεια και (β) παρέλειψε να καταγράψει τα ευρήματα των εξετάσεών του στο σχετικό ιατρικό έντυπο (Form Med. 36) για τον ασθενή Κωνσταντίνο Νεοφύτου.

10

Ο αιτητής στην προσφυγή 511/91 (“Γερόλεμος Ιωαννίδης”) παραδέχτηκε ενοχή στη δωδέκατη κατηγορία, ότι δηλαδή στις 10.9.85 παρέλειψε να καταγράψει τα ευρήματα των εξετάσεών του στο σχετικό ιατρικό έντυπο (Form Med. 36) για τον ασθενή Κωνσταντίνο Νεοφύτου.

15

Στη συνέχεια ο εκπρόσωπος της αρμόδιας αρχής ζήτησε, “ενόψει της παραδοχής των καθ’ ων οι διώξεις και με βάση την παρούσα κατάσταση της μαρτυρίας, δηλαδή τη μαρτυρία που έχει ήδη προσαχθεί ενώπιον της Επιτροπής και την υπόλοιπη μαρτυρία που είχε στη διάθεσή του και δεδομένου ότι οι γονείς του αποβιώσαντος και ιδιαίτερα η μητέρα, παρ’ όλο που κλητεύθηκαν επανειλημμένα δεν προσέρχονται ενώπιον της Επιτροπής για να μαρτυρήσουν, η μαρτυρία των οποίων, και ειδικότερα της μητέρας, ήταν απαραίτητη και αναγκαία για την απόδειξη εκ μέρους της αρμόδιας αρχής ορισμένων, των πιο σοβαρών, κατηγοριών”, την άδεια της Επιτροπής να αποσύρει τις υπόλοιπες κατηγορίες, “λόγω του ότι παρουσιάζονται δυσκολίες για την απόδειξη από μέρους μας των εν λόγω κατηγοριών.”

20

25

30

Η Ε.Δ.Υ. επέτρεψε στην κατηγορούσα αρχή να αποσύρει τις κατηγορίες 1, 3, 4, 5, 6, 9, 10 και 11 και ύστερα από αυτό αθώωσε τον αιτητή Κωνσταντίνο Μαλλιώτη στις κατηγορίες 1, 3 και 4, τον αιτητή Ανδρέα Ξηρό στις κατηγορίες 5 και 6 και τον αιτητή Γερόλεμο Ιωαννίδη στις κατηγορίες 9, 10 και 11.

35

Ακολούθως η Ε.Δ.Υ. αποφάσισε να αναβάλει για τις 4.10.90 την υπόθεση.

40

Η Ε.Δ.Υ. στη συνεδρίασή της ημερομηνίας 4.10.90 αφού άκουσε στην αρχή τα γεγονότα της υπόθεσης, όπως τα εξέθεσε ο εκπρό-

5 σωπος της αρμόδιας αρχής και ακολούθως τις αγορεύσεις των συνηγών των αιτητών για μετριασμό της πειθαρχικής ποινής, αναφορικά με τις κατηγορίες που παραδέχθηκαν, επιφυλάχθηκε να γνωστοποιήσει την απόφασή της τόσο στην αρμόδια αρχή όσο και στους τρεις υπαλλήλους.

Οι αγορεύσεις των συνηγών των αιτητών για μετριασμό της ποινής καλύπτουν 17 δακτυλογραφημένες σελίδες.

10 Η απόφαση της Ε.Δ.Υ. εκδόθηκε στις 29.3.91. Στην απόφαση εκείνη (“η επίδικη απόφαση”) γίνεται αναφορά στα πιο κάτω ζητήματα:

15 (1) Στο ιστορικό της πειθαρχικής δίκης.

(2) Στις λεπτομέρειες των κατηγοριών στις οποίες οι αιτητές παραδέχθηκαν ενοχή.

20 (3) Στα γεγονότα της υπόθεσης σύμφωνα με τα οποία:

25 “Στις 10.9.85 το πρωί μεταφέρθηκε στο Τμήμα Πρώτων Βοηθειών του Νοσοκομείου Λεμεσού ο νεαρός Κωνσταντίνος Νεοφύτου, ο οποίος έφερε κτύπημα στο κεφάλι. Η κατάσταση του θεωρήθηκε σοβαρή από τον επί καθηκοντι γιατρό των Πρώτων Βοηθειών, γι’ αυτό και εισήχθηκε στο χειρουργικό θάλαμο ανδρών του νοσοκομείου. Εκεί παρέμεινε μέχρι τις 2 μ.μ. περίπου της ίδιας ημέρας και στη συνέχεια μεταφέρθηκε με ασθενοφόρο όχημα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας για να εξεταστεί από το Δρα Νίκο Σπανό, Προϊστάμενο του Νευροχειρουργικού Τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας. Όμως, κατά τη διάρκεια της μεταφοράς του ο νεαρός απεβίωσε. Στις 8 και 9.5.86 διεξήχθη θανατική ανάκριση στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού για εξακρίβωση των αιτιών του θανάτου του Κωνσταντίνου Νεοφύτου. Μετά την έκδοση του πορίσματος του θανατικού ανακριτή, το Υπουργείο Υγείας, ως η αρμόδια Αρχή, διέταξε τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας σύμφωνα με την παρ. (β) του Αρθρου 80 των περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμων του 1967 έως 1986. Το Υπουργικό Συμβούλιο όρισε ως Ερευνώντα Λειτουργό τον κ. Νίκο Χαραλάμπους, Ανώτερο Δικηγόρο της Δημοκρατίας και μάρτυρα κατηγορίας αρ. 1, για τη διεξαγωγή της νενομισμένης έρευνας σχετικά με πιθανή διάπραξη πειθαρχικού αδικήματος από μέρους των καθ’ ων η δίωξη και ενός άλλου ιατρού. Ο Ερευνών Λειτουργός κατά τη διεξαγωγή της έρευνας πήρε καταθέσεις από διάφορα πρόσωπα,

συμπεριλαμβανομένων των καθ' ων η δίωξη, και συγκέντρωσε μαρτυρία. Από τη μαρτυρία που έχει συλλέξει ο Ερευνών Λειτουργός διαπιστώθηκε ότι πράγματι οι καθ' ων η δίωξη έχουν διαπράξει το αδίκημα ή τα αδικήματα για τα οποία έχουν παραδεχθεί ενοχή. Συγκεκριμένα, αναφέρω ότι ο κ. Ξηρός και ο κ. 5
Ιωαννίδης, ενώ ο ασθενής βρισκόταν στο χειρουργικό θάλαμο του Νοσοκομείου Λεμεσού, εξέτασαν τον ασθενή και παρέλειψαν να καταγράψουν τα ευρήματά τους στο σχετικό έντυπο. Ο 10
γιατρός Μαλλιώτης εξέτασε και ο ίδιος τον ασθενή, και, ενώ διαπίστωσε ότι η κατάστασή του ήταν σοβαρή και έχρηξε ειδικής εξέτασης, παρέλειψε να καλέσει τον κ. Ξηρό, ο οποίος βρισκόταν στο σπίτι του εκείνη την ώρα, για να επισκεφθεί και να 15
εξετάσει τον ασθενή. Η ανάγκη τήρησης του ωραρίου εργασίας και συμπλήρωσης των διαφόρων ιατρικών εντύπων είχε τονιστεί επανειλημμένα στα μέλη του ιατρικού και νοσηλευτικού 20
προσωπικού του Νοσοκομείου Λεμεσού, όπως φαίνεται και από τα Τεκμήρια 70 και 79.”

(4) Στο περιεχόμενο των αγορεύσεων των συνηγόρων των αιτητών για μετρίασμό της ποινής. 20

Περαιτέρω η επίδικη απόφαση περιέχει τις θέσεις της Ε.Δ.Υ. πάνω στα ζητήματα που είχαν εγείρει οι συνήγοροι των αιτητών για μετρίασμό της ποινής και καταλήγει ως εξής:

“Είναι φανερό ότι οι καθ' ων οι πειθαρχικές διώξεις, με την παράλειψη τους να συμμορφωθούν με τους Κανονισμούς ή/και τις ισχύουσες οδηγίες ή/και την επικρατούσα πρακτική, και επιπρόσθετα ο καθ' ου η δίωξη 2, με την απουσία του από το καθήκον χωρίς άδεια, συμπεριφέρθηκαν κατά τρόπο ασυμβίβαστο 30
με τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις τους ως δημόσιων υπαλλήλων. Τα πειθαρχικά αυτά παραπτώματα, τα οποία οι καθ' ων η δίωξεις έχουν παραδεχτεί, είναι πιο φορτισμένα στην περίπτωση γιατρών, λαμβανομένου υπόψη του αντικειμένου της εργασίας τους, που είναι η περίθαλψη ασθενών και η διάσωση αν- 35
θρώπινων ζωών.”

Ο ευπαιδευτος συνήγορος του αιτητή Κωνσταντίνου Μαλλιώτη - Προσφυγή 5 10/91 - στην αγόρευσή του υποστήριξε:

(1) Η Καθ' ης η αίτηση παρέλειψε να καλέσει τον αιτητή και/ή να του παράσχει το δικαίωμα όπως ακουστεί σε σχέση με τις πρόνοιες του αρ. 85(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν. 1/90) σε αντίθεση και/ή κατά παράβαση των 40

αρχών της ακριβοδίκαιης δίκης (fair trial) και/ή των αρχών του φυσικού δικαίου.

- 5 (2) Η Καθ' ης η αίτηση άσκησε πλημμελώς τη διακριτική ευχέρεια που είχε και/ή υπερέβη τα όρια της καθότι η κατακράτηση του ποσού των Λ.Κ.3,524.55 είναι υπερβολική και άκρως δυσανάλογη με τη σοβαρότητα της κατηγορίας την οποία ο αιτητής παραδέχθηκε.
- 10 (3) Δεν λειτούργησε η παροχή ίσης προστασίας και μεταχείρισης στον αιτητή, διότι για πράξεις ή παραλείψεις του, μικρότερης ή ελαφρότερης σημασίας, συγκριτικά με τους δυο άλλους αιτητές, του επιβλήθηκε ποινή και/ή τιμωρία μεγαλύτερη και επαχθέστερη, δημιουργώντας δυσαναλογία και
- 15 αδικία εις βάρος του.

Οι λόγοι για τους οποίους ο ευπαίδευτος συνήγορος του αιτητή Γερόλεμου Ιωαννίδη (Προσφυγή 511/91) επιδιώκει την ακύρωση της επίδικης απόφασης σε ό,τι αφορά τον πελάτη του είναι πανομοιότυποι με εκείνους που επικαλείται ο αιτητής Μαλλιώτης. (Βλ. λόγους (1) και (2) πιο πάνω). Έχει επικαλεσθεί επίσης και τον

20 πιο κάτω λόγο ακυρώσεως ο οποίος είναι περίπου ταυτόσημος με το λόγο (3) πιο πάνω.

- 25 “Με την ποινή που επέβαλε στον αιτητή η Ε.Δ.Υ. έχει παραβιάσει την συνταγματική αρχή της ίσης μεταχείρισης των πολιτών επειδή έχει σαφώς επιβάλει στον αιτητή ποινή δυσανάλογα μεγάλη παρόλο που η κατηγορία την οποία παραδέχθηκε ήταν
- 30 πολύ λιγότερο σοβαρή από εκείνη των δυο άλλων ιατρών στους οποίους επιβλήθηκε ποινή.”

Ο ευπαίδευτος συνήγορος του αιτητή Ανδρέα Ξηρού - Προσφυγή 533/91 - υποστήριξε πως “η διοίκηση δεν διασφάλισε ίση μεταχείριση με τις ποινές που επέβαλε”. Συναφώς έκαμε αναφοράστις

35 υποθέσεις *Μέλπω Γρηγορίου ν. Δήμου Λευκωσίας (αρ. 1)* (1991) 4 Α.Α.Δ. 3005, *Εαθ. Κλεάνθους ν. Α.ΤΗ.Κ.* (1991) 4 Α.Α.Δ. 2971 και *Χ” Σάββα και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1967) 3 Α.Α.Δ. 155, 180. Υποστήριξε ότι η Ε.Δ.Υ. επέβαλε “δυσανάλογα μεγάλη για τον

40 Αιτητή - Ανδρέα Ξηρό- ποινή, παρόλο που ο αιτητής δεν ήταν ούτε ο άμεσα υπεύθυνος, αλλ’ ούτε ο ιεραρχικά ανώτερος του Νοσοκομείου Λεμεσού.”

Υποστήριξε, επίσης, ότι στον αιτητή - Ανδρέα Ξηρό - επιβλήθηκε αθροιστικά, συνολική πειθαρχική χρηματική ποινή μεγάλυ-

τερη της υπό του Νόμου προβλεπομένης ή επιτρεπτής. Άρα “άκυρη για αυτό το λόγο η απόφαση αφού επιβλήθηκε καθ’ υπέρβαση εξουσίας ή με κατάχρηση εξουσίας, αντίθετη στη σαφή διάταξη του Άρθρου 79(1)(στ) του Νόμου 1/90, επειδή το ποσό των £2,375.65 “είναι ποσόν πέραν του 1/4 του μισθού του αιτητού”. Ο λόγος αυτός αποσύρθηκε στο στάδιο των διευκρινίσεων. 5

Τελικά υποστήριξε ότι η ποινή “έναντι των δυο άλλων καταδικασθέντων και σε σχέση με την ευθύνη και ανάμειξη εκείνων καταδεικνύουν άνιση μεταχείριση της διοίκησης έναντι του αιτητή μόνο. Άνιση μεταχείριση υπό της διοίκησης έναντι του Νόμου.” 10

Η απόφαση στις πιο πάνω προσφυγές επιφυλάχθηκε από τον αποβιώσαντα Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κ. Πογιατζή στις 29.9.93. Μετά το θάνατό του οι προσφυγές ορίστηκαν για επανεκδίκαση στις 16.1.96. Οι συνήγοροι των μερών υιοθέτησαν τις γραπτές τους αγορεύσεις που περιέχονται στο φάκελο των υποθέσεων. Η απόφαση του Δικαστηρίου με την παρούσα σύνθεση επιφυλάχθηκε στις 16.1.96. 15 20

Πρώτος λόγος ακυρώσεως: Παράλειψη της Επιτροπής να καλέσει τους αιτητές και να τους δώσει το δικαίωμα να ακουστούν σε σχέση με τις πρόνοιες του Άρθρου 85(4). 25

Όπως έχει ήδη αναφερθεί η επίκληση του πιο πάνω λόγου έγινε από τους αιτητές Μαλλιώτη (Προσφυγή 510/91) και Ιωαννίδη (Προσφυγή 511/91). 30

Η όλη επιχειρηματολογία των δυο αιτητών που σχετίζεται με τον πιο πάνω λόγο ακυρώσεως έχει σαν έρεισμα νομολογία στην οποία σε δημόσιο υπάλληλο δεν δόθηκε η ευκαιρία να αγορεύσει για μετριασμό της ποινής μετά που είχε βρεθεί ένοχος. (**Κυπριανού v. Δημοκρατίας** (1973) 3 Α.Α.Δ. 206). Πράγματι το δικαίωμα ακρόασης είναι καλά θεμελιωμένο στο νομικό μας σύστημα. Σύμφωνα με την πάγια θέση της νομολογίας μας το δικαίωμα ακρόασης, το οποίο αποτελεί κανόνα της φυσικής δικαιοσύνης, τυγχάνει εφαρμογής σε πειθαρχικές διαδικασίες που αφορούν δημόσιους υπαλλήλους. (Βλ. **Γεωργιάδης v. Δημοκρατίας** (1970) 3 Α.Α.Δ. 380 και **X” Γεωργίου v. Δημοκρατίας** (1968) 3 Α.Α.Δ. 326). 35 40

Παράλειψη του πειθαρχικού οργάνου να ακούσει τον καταδικασθέντα υπάλληλο για μετριασμό της ποινής έχει επανειλημμένα

5 οδηγήσει στην ακύρωση της πειθαρχικής ποινής. (Βλ. *Ιορδάνους v. Δημοκρατίας* (1974) 3 Α.Α.Δ. 194, *Χριστοφή v. Δημοκρατίας* (1973) 3 Α.Α.Δ. 336, *Κυπριανού* (πιο πάνω)). Περαιτέρω η εφαρμογή των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης και δει του δικαιώματος ακρόασεως εξαρτάται από τις περιστάσεις της κάθε υπόθεσης, δεν υπάρχουν κανόνες καθολικής εφαρμογής. (Βλ. *Κυπριανού* (πιο πάνω), *Τερζής v. Δημοκρατίας* (1979) 3 Α.Α.Δ. 47).

10 Στην κρινόμενη υπόθεση δόθηκε στους συνήγορους των αιτητών η ευκαιρία να αγορεύσουν για μετριασμό της ποινής. Και όπως έχει ήδη αναφερθεί η αγόρευσή τους καλύπτει 17 δακτυλογραφημένες σελίδες. Ωστόσο το παράπονό τους συγκεκριμενοποιείται στην παράλειψη της Ε.Δ.Υ. να τους καλέσει να αγορεύσουν επί του Άρθρου 85(4) του Ν. 1/90. Συνδυάζουν αυτό το παράπονο τους με το δικαίωμά τους για ακριβοδίκαιη δίκη (fair trial). Πρέπει να υπομνησθεί ότι το δικαίωμα για ακριβοδίκαιη δίκη δεν πρέπει να εξετάζεται "in abstracto". Πρέπει να εξετάζεται υπό το φως των πραγματικών περιστατικών της κάθε υπόθεσης. (Βλ. *Λάμπρου v. Δημοκρατίας* (1972) 3 Α.Α.Δ. 379).

20 Το δικαίωμα ακρόασης είναι ένα από τα βασικά δικαιώματα των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης. Το δικαίωμα υπεράσπισης και ακρόασης επιβάλλεται σε όλες τις περιπτώσεις που ο πολίτης κρίνεται για υπαίτια πράξη, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες ή όταν θα του επιβληθεί ποινή. (Βλ. *Ιωάννου v. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 299 και *Γιάλλουρος v. Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 3532).

30 Και το ερώτημα που προβάλλει είναι τούτο:

35 Έχει υποχρέωση το πειθαρχικό όργανο να κατευθύνει την προσοχή του συνηγόρου υπεράσπισης σε μια συγκεκριμένη πτυχή της πειθαρχικής ποινής ή του μέτρου που πρόκειται να επιβάλει και να ζητήσει τις απόψεις του; Η απάντηση πρέπει να είναι αρνητική για τους πιο κάτω λόγους:

40 Από τη στιγμή που για μια ποινή ή ένα τιμωρητικό μέτρο υπάρχει πρόβλεψη στο σχετικό Νόμο η προοπτική χρησιμοποίησής του από το πειθαρχικό όργανο είναι απόλυτα ανοικτή. Εναπόκειται λοιπόν σε ένα καταδικασθέντα δημόσιο υπάλληλο ή στο συνήγορό του να θέσουν ενώπιον του πειθαρχικού οργάνου τα ζητήματα εκείνα που κατά την άποψή τους αποτελούν μετριαστικούς της ποινής παράγοντες. Εναπόκειται στους ίδιους να επιχειρηματολογήσουν γιατί δεν ενδείκνυται η επιβολή της Α ποινής ή του Β μέ-

τρον. Άλλωστε το δικαίωμα να ακουσθεί ένας υπάλληλος πριν την επιβολή πειθαρχικής ποινής έχει καθιερωθεί για δυο λόγους: Σαν θέμα φυσικής δικαιοσύνης και για να δοθεί ευκαιρία στον υπάλληλο να καταστήσει γνωστή τη στάση του, σαν μέλος της δημόσιας υπηρεσίας, μετά την καταδίκη του. (Βλ. *Ιορδάνους v. Δημοκρατίας* 5 (1974) 3 Α.Α.Δ. 194).

Η πιο πάνω ευκαιρία δόθηκε σε όλους τους αιτητές. Μάλιστα και οι τρεις μέσω των δικηγόρων τους αναφέρθηκαν στη διαθεσιμότητά τους και στη διάρκειά της σαν ένα από τους μετριαστικούς της ποινής παράγοντες. Εκ μέρους δε του αιτητή Ιωαννίδη τονίστηκε ότι λόγω της διαθεσιμότητας των 6 μηνών “ταλαιπωρήθηκε οικονομικά και υπηρεσιακά και άλλως πως κατά τη διάρκεια αυτής της διαθεσιμότητας.” 10

Μπορώ, νομίζω, να λάβω δικαστική γνώση της διαδικασίας ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων. Δεν ήταν ποτέ η επικρατούσα πρακτική των ποινικών δικαστηρίων να καλούν τους καταδικασθέντες να αγορεύσουν επί του κατά πόσο θα τους επιβληθεί ή όχι ποινή φυλάκισης ή επί του κατά πόσο το δικαστήριο θα προχωρήσει σε δήμευση οποιονδήποτε αντικειμένων ή κατά πόσο θα διατάξει στέρηση του δικαιώματος οδήγησης. Εναπόκειται πάντοτε στον ενδιαφερόμενο κατηγορούμενο ή στο συνήγορό του να επιχειρηματολογήσουν εναντίον της επιβολής της μιας ή της άλλης ποινής. Έργο του Πειθαρχικού Όργάνου είναι η επιμέτρηση της ποινής με βάση τα ενώπιόν του στοιχεία και δεδομένα και σε συνάρτηση με τις ποινές ή μέτρα που προβλέπονται από το σχετικό Νόμο. Θα ήταν αδιανόητο για το Πειθαρχικό Όργανο να κατευθύνει την προσοχή των ενδιαφερομένων προς οποιαδήποτε κατεύθυνση. Μια τέτοια πορεία ίσως να αφήνει το πειθαρχικό όργανο εκτεθειμένο στη μομφή ότι είχε προαποφασίσει την υιοθέτηση συγκεκριμένου είδους ποινής ή μέτρου. 15

Έρχομαι στην εισήγηση των αιτητών ότι έχουν παραβιασθεί οι αρχές της ακριβοδίκαιης δίκης. Οι αρχές των Άρθρων 6(2) και (3) της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εφαρμόζονται κατ’ αναλογία στις πειθαρχικές διαδικασίες με τον ίδιο τρόπο που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις προσώπων που κατηγορούνται για διάπραξη ποινικών αδικημάτων. (J.E.S. Fawcett, “The application of the European Convention on Human Rights”, σελ. 40 152). Η έννοια της ακριβοδίκαιης δίκης έχει καθιερωθεί από το Άρθρο 6(1) της Σύμβασης. Σύμφωνα με την υπόθεση *Nielsen, 343/57, Report of the Commission*: 4 Yearbook 518, σελ. 548-50. Η “Επιτροπή” δεν καλείται ν’ αποφασίσει κατά πόσο τα τοπικά

δικαστήρια έχουν ορθά αξιολογήσει την ενώπιόν τους μαρτυρία, αλλά μόνο κατά πόσο η μαρτυρία υπερ και εναντίον του κατηγορουμένου έχει παρουσιασθεί με τέτοιο τρόπο, και η διαδικασία γενικώς έχει διεξαχθεί με τέτοιο τρόπο, έτσι ώστε ο κατηγορούμενος να είχε τύχει ακριβοδίκαιης δίκης. Το κατά πόσο μια δίκη συνάδει με τα επίπεδα που θέτει το Άρθρο 6(1) πρέπει να αποφασιστεί με το να εξεταστεί η δίκη στο σύνολό της, και όχι με βάση την εξέταση μιας μεμονωμένης πτυχής της δίκης ή ενός συγκεκριμένου συμβάντος. Πραγματικά ένα συγκεκριμένο συμβάν ή μια συγκεκριμένη πτυχή έστω και εάν δεν εμπίπτουν μέσα στις πρόνοιες των Άρθρων 6(2) και 6(3) δυνατόν να ήταν τόσης σημασίας ή τέτοιας σπουδαιότητας, έτσι ώστε να ήταν αποφασιστικής σημασίας για την γενική αξιολόγηση της δίκης στο σύνολο της. Ακόμη όμως και αν συμβαίνει κάτι τέτοιο, είναι με βάση την αξιολόγηση της δίκης στο σύνολό της που πρέπει να δοθεί απάντηση στο ερώτημα κατά πόσο η δίκη ήταν ακριβοδίκαιη.

Η έννοια της ακριβοδίκαιης δίκης έχει διατυπωθεί ως πιο κάτω από τον Αρχιδικαστή του Καναδά στην υπόθεση *L' Alliance des Professeurs Catholique de Montreal v. Labour Relations Board of Quebec* [1953] 4 D.L.R. 161, 174:

“Η αρχή ότι κανένας δεν μπορεί να καταδικάζεται ή να στερείται των δικαιωμάτων του χωρίς να ακούεται, και πάνω απ’ όλα χωρίς να έχει ειδοποιηθεί, ότι τα δικαιώματά του βρίσκονται σε κίνδυνο, είναι αρχή καθολικής εφαρμογής.” (Βλ. *Fawcett* (πιο πάνω), σελ. 148).

Στην *Χάρος v. Δημοκρατίας* 4 R.S.C.C. 39 και *Παπακλεοβούλου v. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 187, έχει νομολογηθεί ότι τα κατ’ ελάχιστο δικαιώματα του κατηγορουμένου που απαριθμούνται στο Άρθρο 12.5 του Συντάγματος εφαρμόζονται τόσο στις ποινικές διαδικασίες όσο και στις πειθαρχικές.

Έχω εξετάσει με προσοχή τη διαδικασία ενώπιον της Ε.Δ.Υ. τόσο πριν όσο και μετά την παραδοχή των αιτητών στις κατηγορίες. Είναι η κατάληξή μου ότι οι αιτητές άσκησαν πλήρως το δικαίωμα ακρόασής τους για την υπαίτια τους πράξη. Η Ε.Δ.Υ. δεν ήταν υποχρεωμένη να τους καλέσει να ακουστούν ειδικώς σε ό,τι αφορά την άσκηση της εξουσίας της δυνάμει του Άρθρου 85(4) του Ν. 1/90. Είναι περαιτέρω η κατάληξή μου ότι η δίκη κρινόμενη στο σύνολό της ήταν ακριβοδίκαιη. Ακολουθεί πως ο πιο πάνω λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να πετύχει.

Δεύτερος λόγος ακυρώσεως - Η απόφαση της επιτροπής να μην επιστραφούν στους αιτητές το μέρος των απολαβών τους που κατακρατήθηκε κατά τη διάρκεια της διαθεσιμότητάς τους συνιστά ποινή υπερβολική, παράλογη, δυσανάλογη και ασυμβίβαστη με τη σοβαρότητα των αδικημάτων:

5

Με σταθερότητα και συνέπεια η νομολογία μας έχει καθιερώσει την αρχή ότι η αυστηρότητα μιας πειθαρχικής ποινής δεν ελέγχεται και δεν μπορεί να αποφασιστεί με προσφυγή δυνάμει του Άρθρου 146 του Συντάγματος. (Βλ. *Δημοκρατία v. Μόζορα* (1970) 3 Α.Α.Δ. 210, 221, *Λάμπρου v. Δημοκρατίας* (1972) 3 Α.Α.Δ. 379, 389, *Χριστοφίδη v. Α.Τ.Η.Κ.* (1979) 3 Α.Α.Δ. 99, 125).

10

Ωστόσο το δικαστήριο μπορεί να επέμβει οσάκις το πειθαρχικό όργανο έκδηλα υπερβαίνει τα ακραία όρια της διακριτικής του ευχέρειας. (*Παπακλεοβούλου v. Δημοκρατίας* (1982) 3 Α.Α.Δ. 187, 196. Βλ. και Πορίσματα Νομολογίας Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 269: "... Κατά τον έλεγχο πειθαρχικών αποφάσεων το Σ.Ε., καίτοι την στάθμισιν της βαρύτητος του παραπτώματος θεωρεί κατά κανόνα ανέλεγκτον ως αναγομένην εις ουσιαστικήν κρίσιν, εν τούτοις προέβη εις βαθυτέραν κρίσιν περί της αντιστοιχίας της επιβληθείσης ποινής εν σχέσει προς το ανελέγκτως διαπιστωθέν παράπτωμα: 511 (44), 363 (45), 335 (47), 731 (49), 1561 (54), δεχθέν εις τινας περιπτώσεις υπέρβασιν των άκρων ορίων εν τη εκ μέρους της Διοικήσεως ασκήσει της διακριτικής εξουσίας ...".

15

20

25

Χρήσιμη αναφορά μπορεί να γίνει και στο Σύστημα Υπαλληλικού Δικαίου, Χρ. Γ. Φθενάκη, Τόμος Γ, 1967, σελ. 242 και 317, όπου στη σελ. 242 αναφέρεται:

30

"Η τοιαύτη δε μάλιστα κατά την διακριτικήν εξουσίαν του οργάνου επιμέτρησης της ποινής δεν υπόκειται εις τον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας, εφ' όσον δεν διαπιστούται κακή χρήση της εξουσίας ταύτης, λόγω υπερβάσεως των ακραίων ορίων εν τη επιβολή της ποινής εν σχέσει προς την βαρύτητα του πραχθέντος πειθαρχικού αδικήματος. Ούχ ήτιον όμως, παρά την κατά νόμον τεθεσπισμένην διακριτικήν εξουσίαν του οργάνου, η πειθαρχική εξουσία δεν δύναται ν' ασκήται απεριορίστως, αλλ' εντός ωρισμένων ακραίων ορίων, συναγομένων εκ του πνεύματος και του σκοπού των σχετικών διατάξεων, ελεγχομένης εν αντιθέτω περιπτώσει, εφ' όσον η επιβληθείσα ποινή είναι άκρως δυσανάλογος προς το κολαζόμενον πειθαρχικόν αδικήμα, ως ασκηθείσα καθ' υπέρβασιν του

35

40

νομίμου μέτρου της σχετικής διακριτικής εξουσίας.”

Στη σελ. 317 του ίδιου πιο πάνω συγγράμματος αναφέρεται:

- 5 “Επιμέτρησις της πειθαρχικής ποινής. Η επιμέτρησις της
πειθαρχικής ποινής εκ μέρους του κρίνοντος πειθαρχικού ορ-
γάνου ανήκει εις την διακριτικὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ, μὴ ἐλεγκτέαν
10 ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου της Ἐπικρατείας, ἐφ’ ὅσον δὲν διαπιστού-
ται κακὴ χρῆσις αὐτῆς λόγῳ υπερβάσεως τῶν ἀκραιῶν ὁρίων
ἐν τῇ ἐπιβολῇ τῆς ποινῆς ἐν σχέσει πρὸς τὴν βαρῦτητα τοῦ πρα-
χθέντος παραπτώματος. Ὑπὸ τὴν ἐννοίαν ὅθεν ταύτην ἀπαιτεῖ-
ται αἰτιολογία διὰ τὴν ἐπιμέτρησιν τῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς,
15 διότι ἄλλως δύναται ν’ ἀμφισβητηθῇ ἡ ἔλλογος σχέσις μεταξὺ
πειθαρχικοῦ ἀδικήματος καὶ ἐπιβληθείσης ποινῆς. Κατὰ συνέ-
πειαν, εἰάν ἡ ἐπιβληθεῖσα ποινὴ εἶναι ἄκρως δυσανάλογος πρὸς
το κολαζόμενον πειθαρχικὸν ἀδίκημα, καθ’ ὑπέρβασιν τοῦ νο-
μίμου μέτρου τῆς σχετικῆς διακριτικῆς ἐξουσίας, δύναται νὰ
ἐλεγχθῇ ἡ τοιαύτη υπέρβασις τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας τοῦ πει-
20 θαρχικοῦ δικαστοῦ, ἐφ’ ὅσον ἰδίᾳ δὲν ὑπάρχει αἰτιολογήσις τῆς
τῆς τοιαύτης υπερβάσεως τῶν ἀκραιῶν ὁρίων.”

- Θὰ ἐξετασθεῖ ἐπομένως κατὰ πόσο ἡ Ε.Δ.Υ. ἔχει κάμει κακὴ
χρῆσις τῆς διακριτικῆς τῆς ευχέρειας λόγῳ υπέρβασης τῶν ἀκραι-
25 ῶν ὁρίων στὴν ἐπιβολῇ τῆς ποινῆς ἐν σχέσει “πρὸς τὴν βαρῦτητα
τοῦ πραχθέντος ἀδικήματος”.

- Οἱ ποινές που μποροῦσε νὰ ἐπιβάλει στὴν παρούσα ὑπόθεση ἡ
Ε.Δ.Υ. προβλέπονται ἐξαντλητικὰ στὸ Ἄρθρο 79 τοῦ Ν. 1/90. Στις
30 ποινές περιλαμβάνονται, ἀναγκαστικὴ ἀφυπτηρέτησις (Ἄρθρο 79(1)
(θ)) καὶ ἡ ἀπόλυσις (Ἄρθρο 79(1) (ι)). Τὸ μέτρο τῆς μὴ ἐπιστροφῆς
τῶν ἀπολαβῶν προβλέπεται ἀπὸ τὸ Ἄρθρο 85(4) τοῦ Νόμου. Ἀπο-
τελεῖ ἓνα μέτρο τὸ ὁποῖο ἐπιβάλλεται συνεπείᾳ τῆς διαθεσιμότητος
καὶ τῆς καταδίκης που ἀκολουθεῖ. Ἀποτελεῖ μιὰ ποινὴ μέσα στὴν
35 ευρύτερη ἐννοία τοῦ ὅρου ἀλλὰ ἡ νομιμότητά τῆς πρέπει νὰ ἐξε-
τασθεῖ καὶ ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν προνοιῶν τοῦ Ἄρθρου 85 τοῦ Νό-
μου 1/90 στὸ σύνολό του. Σύμφωνα λοιπὸν με τὸ Ἄρθρο 85:

- (1) Ἐνας υπάλληλος μπορεῖ, ἀν τὸ δημόσιο συμφέρον τὸ ἀπαιτεῖ,
40 νὰ τεθεῖ σὲ διαθεσιμότητα ἀν διαταχθεῖ ἐρευνα πειθαρχικοῦ πα-
ραπτώματος ἐναντίον του (Ἄρθρο 85(1)).
- (2) Ἡ διάρκεια τῆς διαθεσιμότητος δὲν μπορεῖ νὰ υπερβῆ τοὺς
τρεις μῆνες, μπορεῖ ὅμως νὰ παραταθεῖ, ἀν συντρέχει σοβαρὸς
λόγος, γιὰ ἄλλους τρεις μῆνες. (Ἐπιφύλαξις τοῦ Ἄρθρου 85(1)).

- (3) Αν μετά το τέλος της έρευνας αποφασιστεί η ποινική ή πειθαρχική δίωξη του υπαλλήλου, μπορεί αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί, ο υπάλληλος να τεθεί σε διαθεσιμότητα μέχρι την τελική συμπλήρωση της υπόθεσης. (Άρθρο 85(2) του Νόμου). 5
- (4) Οι εξουσίες, τα προνόμια και τα ωφελήματα του υπαλλήλου αναστέλλονται κατά τη διάρκεια της περιόδου της διαθεσιμότητας. (Άρθρο 85(3) του Νόμου). 10
- (5) Η Ε.Δ.Υ. επιτρέπει στον υπάλληλο να λαμβάνει μέρος των απολαβών της θέσης, όχι λιγότερο από το μισό. (Επιφύλαξη του Άρθρου 85(3)).
- (6)(α) Ο υπάλληλος δικαιούται ολόκληρο το ποσό των απολαβών του αν απαλλαγεί ή αν από την έρευνα δεν αποδειχθεί πειθαρχική υπόθεση εναντίον του. (Άρθρο 85(4) του Νόμου). 15
- (β) Αν βρεθεί ένοχος η Επιτροπή αποφασίζει αν θα επιστραφεί στον υπάλληλο οποιοδήποτε μέρος των απολαβών του (Άρθρο 85(4) του Νόμου). 20
- Είναι πρόδηλο από το λεκτικό του Άρθρου 85(4) ότι το κατά πόσο θα επιστραφεί οποιοδήποτε μέρος των απολαβών του υπαλλήλου είναι ζήτημα το οποίο εμπίπτει εντός της διακριτικής ευχέρειας της Ε.Δ.Υ.. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ενεργοποίηση της σχετικής πρόνοιας είναι η καταδίκη του υπαλλήλου για πειθαρχικό αδίκημα. Κατά τον δικαστικό έλεγχο απόφασης που λαμβάνεται δυνάμει του Άρθρου 85(4) του Νόμου 1/90 πρέπει να έχουμε κατά νουν ότι, 25
- (α) Η διαθεσιμότητα είναι μέτρο που λαμβάνεται “αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί”. 30
- (β) Στη διάρκεια της διαθεσιμότητας ο υπάλληλος δεν εκτελεί τα καθήκοντά του και “οι εξουσίες και τα προνόμια του αναστέλλονται.” 35

Πρόκειται για μέτρο που λήφθηκε στα πλαίσια άσκησης διακριτικής ευχέρειας, από αρμόδιο πειθαρχικό όργανο, δυνάμει του Άρθρου 85(4) του Νόμου 1/90. Σύμφωνα με την πάγια θέση της Νομολογίας το διοικητικό δικαστήριο δεν επεμβαίνει στην απόφαση ενός διοικητικού οργάνου υποκάθιστώντάς την με τη δική του διακριτική ευχέρεια εκτός αν η επίδικη απόφαση δεν ήταν εύλογα επι- 40

τρεπτή με βάση τα ενώπιον του στοιχεία. (βλ. *Τσαγγάρης ν. Δημοκρατίας* (1975) 3 Α.Α.Δ. 518). Το δικαστήριο επεμβαίνει μόνο,

5 (1) Οσάκις η διακριτική ευχέρεια έχει ασκηθεί με τρόπο πλημμελή π.χ. όταν η επίδικη απόφαση δεν μπορεί να στηριχθεί από την αιτιολογία της ή οσάκις ουσιαστικοί παράγοντες δεν είχαν ληφθεί δεόντως υπόψη. (βλ. *Δρουσιώτης ν. Δημοκρατίας* (1966) 3 Α.Α.Δ. 722, *Αυγουστή ν. Αρχής Αδειών* (1972) 3 Α.Α.Δ. 356 και *Χ' Γεωργίου ν. Δημοκρατίας* (1974) 3 Α.Α.Δ. 436).

10 (2) Οσάκις η απόφαση λήφθηκε κάτω από πλάνη περί τα πράγματα ή τον Νόμο. (βλ. *Πιερίδης ν. Δημοκρατίας* (1969) 3 Α.Α.Δ. 274 και *Merck ν. Δημοκρατίας* (1972) 3 Α.Α.Δ. 548).

15 Στην κρινόμενη υπόθεση λαμβάνω υπόψη:

(α) Ότι η διαθεσιμότητα είναι μέτρο που λαμβάνεται αν το δημόσιο συμφέρον το απαιτεί.

20 (β) Ότι οι αιτητές δεν εκτελούσαν τα καθήκοντά τους στη διάρκεια της διαθεσιμότητας.

25 Πρόσθετα λαμβάνω υπόψη ότι το επίδικο μέτρο ήταν απόρροια και άμεση συνέπεια της διαθεσιμότητας και καταδίκης των αιτητών μετά από την παραδοχή τους στις σχετικές κατηγορίες. Οι αιτητές μπορούσαν, εάν επιθυμούσαν, να προσβάλουν την νομιμότητα ή την εγκυρότητα της διαθεσιμότητας με προσφυγή. (*Βένης και Άλλοι ν. Δημοκρατίας* (1979) 3 Α.Α.Δ. 390). Ωστόσο δεν έχουν καταφύγει στο ένδικο μέσο της προσφυγής. Το επίδικο μέτρο είναι
30 το αντίτιμο που ο Νόμος καλεί ένα καταδικασθέντα υπόλληλο να καταβάλει λόγω της διαθεσιμότητας η οποία έχει λάβει χώραν για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Ένας άλλος λόγος είναι η καταδίκη του και το γεγονός ότι στη διάρκεια της διαθεσιμότητάς του δεν εκτελούσε τα καθήκοντά του.

35 Αφού έλαβα υπόψη μου όλα τα πιά πάνω σε συνάρτηση με τα ενώπιον της Ε.Δ.Υ. στοιχεία, όπως αυτά παρατίθενται (α) στην απόφαση με την οποία έχει επιβληθεί το επίδικο μέτρο, και (β) στις αγορεύσεις των συνηγόρων των μερών - αιτητών και καθ' ης η αίτηση - κρίνω ότι η επίδικη απόφαση ήταν εύλογα επιτρεπτή στην
40 Επιτροπή με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 85 του Νόμου 1/90 και τα ενώπιον της Ε.Δ.Υ. στοιχεία.

Έχοντας υπόψη το πνεύμα και τους σκοπούς του Άρθρου 85

στο σύνολό του - διαθεσιμότητα για λόγους δημοσίου συμφέροντος και μη εκτέλεση καθηκόντων - θεωρώ ότι η Ε.Δ.Υ. δεν έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας. Ούτε και μπορεί να λεχθεί ότι το επίδικο μέτρο ήταν άκρως δυσανάλογο προς το κολαζόμενο πειθαρχικό αδίκημα λαμβανομένων και πάλιν υπόψη των όσων αναφέρονται πιο πάνω - πνεύμα και σκοπός του Άρθρου 85 του Νόμου 1/90. Το επίδικο μέτρο είχε επιβληθεί λόγω της προηγηθείσας διαθεσιμότητας - η οποία λαμβάνει χώραν για λόγους δημοσίου συμφέροντος - και της μετέπειτα καταδίκης. Είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την διαθεσιμότητα και καταδίκη. Επομένως κατά τον δικαστικό έλεγχο δεν πρέπει να απομονώνεται από την διαθεσιμότητα και την καταδίκη και να κρίνεται μεμονομένα σαν μια συνηθισμένη πειθαρχική ποινή που προβλέπεται σαν τέτοια από το Νόμο. Κατά συνέπεια και ο λόγος ακυρότητας που σχετίζεται με την αναλογικότητα της ποινής - Άρθρο 12.3 του Συντάγματος - δεν ευσταθεί.

Πρέπει επίσης να τονισθεί ότι κατά την επιμέτρηση και επιλογή της ποινής που προβλέπεται από το Άρθρο 79 του Νόμου 1/90 η Ε.Δ.Υ. έλαβε υπόψη της "ότι επί έξι μήνες βρισκόταν σε διαθεσιμότητα, λαμβάνοντας οι Μαλλιώτης και Ιωαννίδης το 1/2 του μισθού τους και ο Ξηρός τα 3/4 αυτού, με αποτέλεσμα να μην πληρωθούν τα ακόλουθα ποσά:

Ο Καθ' ου η δίωξη 1: £3,524.55. 25

Ο Καθ' ου η δίωξη 2: £2,375.65.

Ο Καθ' ου η δίωξη 3: £3,1654.75". 30

Επομένως η μη πληρωμή των πιο πάνω ποσών στους αιτητές στη διάρκεια της διαθεσιμότητάς τους έχει ληφθεί υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής που προβλέπεται από το Άρθρο 79 του Νόμου 1/90. Αν δεν ελαμβάνετο υπόψη ο παράγοντας εκείνος ίσως η ποινή να ήταν αυστηρότερη επειδή το Άρθρο 79 προβλέπει επίσης υποβιβασμό στη μισθολογική κλίμακα, υποβιβασμό σε κατώτερη θέση, αναγκαστική αφυπηρέτηση και απόλυση.

Επομένως από τη στιγμή που ο παράγοντας της απώλειας των απολαβών στη διάρκεια της διαθεσιμότητας λήφθηκε υπόψη στην επιμέτρηση της ποινής που μπορεί να επιβληθεί δυνάμει του άρθρου 79 του Νόμου, οποιαδήποτε κρίση αντίθετη με το επίδικο μέτρο - της μη επιστροφής των απολαβών - θα εκθεμελιώνει τη βάση πάνω στην οποία είχε επιμετρηθεί η ποινή δυνάμει του Άρθρου

79.

Αναφορικά με το λόγο ακυρώσεως που έχει προβάλει ο αιτητής Μαλλιώτης (Προσφυγή 510/91) σύμφωνα με τον οποίο η Ε.Δ.Υ. έλαβε υπόψη της άσχετους παράγοντες, αφού εξέτασα το περιεχόμενο της επίδικης απόφασης, θεωρώ ότι ο λόγος αυτός δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο της επίδικης απόφασης. Άλλωστε αυτό γίνεται δεκτό και από τον συνήγορο του αιτητή (βλ. σελ. 5, παρα. (4) της αγόρευσής του).

10

Οι μόνοι λόγοι ακύρωσης οι οποίοι είχαν προβληθεί από τον αιτητή Ανδρέα Ξηρό - Προσφυγή 533/91 - ήταν ότι η ποινή ήταν δυσανάλογα μεγάλη για τον αιτητή και ότι η ποινή “έναντι των δυο άλλων καταδικασθέντων και σε σχέση με την ευθύνη και ανάμειξη εκείνων καταδείχνουν άνιση μεταχείριση της διοίκησης έναντι του αιτητή μόνο”.

15

Τον ίδιο λόγο ακυρώσεως έχουν επικαλεσθεί και οι άλλοι δυο αιτητές. Επομένως θα τον πραγματευτώ σε σχέση με όλους του αιτητές.

20

Η κλασική διατύπωση των αρχών της ίσης μεταχείρισης έχει γίνει στην υπόθεση *Δημοκρατία ν. Αρακιάν και Άλλων* (1972) 3 Α.Α.Δ. 294, 298, 299, 300, στην οποία τέθηκαν οι πιο κάτω αρχές:

25

(1) “Ίσοι ενώπιον του Νόμου” στο Άρθρο 28.1 του Συντάγματος δεν μεταδίδει την έννοια της ακριβούς αριθμητικής ισότητας αλλά διασφαλίζει μόνο εναντίον των αυθαίρετων διαφοροποιήσεων και δεν αποκλείει εύλογες διακρίσεις οι οποίες πρέπει να γίνουν λόγω της ιδιάζουσας φύσεως των πραγμάτων.

30

(2) Η αρχή της ισότητας συνεπάγεται την ίση ή όμοια μεταχείριση “πάντων των υπό τας αυτάς συνθήκας τελούντων”.

35

(3) “Ουδόλως προκύπτει παραβίασις της αρχής της ισότητος και ως εκ τούτου ακυρότης των προσβαλλομένων πράξεων, εφ’ όσον πρόκειται περί ρυθμίσεων σχέσεων τελουσών υπό διάφορους πραγματικές συνθήκας, αίτινες δεν αποκλείουν ανομοιομορφίας εν τω διακανονισμώ αυτών”.

40

Στην κρινόμενη υπόθεση θεωρώ ότι οι τρεις αιτητές δεν τελούσαν υπό τας “αυτάς συνθήκας” για τους πιο κάτω λόγους:

(1) Τα αδικήματα στα οποία παραδέχθηκε ενοχή ο αιτητής Ξηρός -

ιδίως εκείνο της απουσίας από το καθήκον του χωρίς άδεια - ήταν πιο σοβαρά από εκείνα στα οποία παραδέχθηκαν ενοχή οι άλλοι δυο αιτητές.

(2) Οι τρεις αιτητές κατείχαν διαφορετικές θέσεις και δεν βρίσκο- 5
ντο στην ίδια μισθοδοτική κλίμακα.

(3) Οι άλλοι δυο αιτητές λάμβαναν το 1/2 των απολαβών τους 10
στη διάρκεια της διαθεσιμότητάς τους ενώ ο αιτητής Ξηρός τα 3/4.

Επομένως εν όψει των διαφορετικών συνθηκών η Ε.Δ.Υ. εύλο-
γα και νόμιμα μπορούσε να προβεί στην διαφοροποίηση της ποι-
νής. Στις ποινές που έχουν επιβληθεί, δυνάμει του Άρθρου 79 του 15
Νόμου, αντανακλάται η σοβαρότητα του αδικήματος που έχει δια-
πράξει ο καθένας από τους τρεις αιτητές. Έχω ήδη αποφανθεί
υπέρ της νομιμότητας και εγκυρότητας του μέτρου της μη επιστρο-
φής των απολαβών των αιτητών. Το τι θα εξεταστεί στη συνέχεια 20
είναι κατά πόσο οι χρηματικές ποινές που έχουν επιβληθεί στους
τρεις αιτητές, συγκρινόμενες μεταξύ τους και αφού προστεθεί σ'
αυτές και το αντίστοιχο ποσό των απολαβών που δεν θα επιστρα-
φεί, παραβιάζουν την αρχή της ισότητας. Το ποσό που δεν θα επι-
στραφεί στην περίπτωση των τριών αιτητών έχει άμεση σχέση με 25
το ύψος των απολαβών τους και με το γεγονός ότι στην περιπτώ-
ση των αιτητών Μαλλιώτη και Ιωαννίδη αποκόπτετο το 1/2 των
απολαβών τους, στην δε περίπτωση του αιτητή Ξηρού του αποκό-
πτετο το 1/4 των απολαβών του. Κατά συνέπεια οι αιτητές δεν τε-
λούσαν υπό τας αυτάς συνθήκας. Η διαφοροποίηση που έχει λάβει
χώραν εδικοιολογείτο πλήρως από τα πραγματικά περιστατικά 30
που περιβάλλουν την υπόθεση του καθενός από τους αιτητές. Αχο-
λουθεί επομένως ότι δεν έχει παραβιασθεί η αρχή της ισότητας σε
σχέση με οποιονδήποτε από τους αιτητές.

Δεν έχει σημασία ότι τα αδικήματα που έχει διαπράξει ο αιτη-
τής Ιωαννίδης μπορούσαν να εκδικαστούν συνοπτικά δυνάμει του 35
άρθρου 82 του Νόμου 1/90. Από τη στιγμή που η αρμόδια αρχή εί-
χε εξουσία να μη χωρήσει σε συνοπτική εκδίκαση τότε η επιβολή
οποιασδήποτε από τις ποινές που προβλέπονται από το Άρθρο 79
του Νόμου ήταν απόλυτα νόμιμη. Το ίδιο ισχύει και σε σχέση με 40
την εφαρμογή του Άρθρου 85(4) του Νόμου.

Για τους λόγους που προσπάθησα να εξηγήσω οι τρεις προ-
σφυγές απορρίπτονται.

Υπό τις περιστάσεις των υποθέσεων αυτών δεν θα εκδοθεί οποιαδήποτε διαταγή για τα έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται. Καμιά διαταγή για έξοδα.